

ZAKLJUČAK

Istražujući određene somatske značajke sarajevske ženske omladine u pubertetu, u starosti od 11 do 15 godina, možemo zaključiti slijedeće:

Osnovne pubertetske oznake učenica u Sarajevu naročito se javljaju u 13-oj do 14-oj godini starosti. Pojava ovih oznaka u ranijim godinama dosta je rijetka. Sazrijevanje ženske djece nije potpuno završeno za cijelu populaciju u 15-oj godini. Srednji obim grudnog koša raste s uzrastom, a zdjelica je uglavnom već definitivno oblikovana s 13 godina starosti. Oznake sazrijevanja pojavljivale su se kod istraženih djevojčica postepeno, a postotak pubertetskih oznaka se povećavao s godinama starosti. Menstruacija se javlja kod učenica rođenih u Sarajevu kod 9% slučajeva, a kod onih izvan Sarajeva u 7% slučajeva u 11-oj godini starosti. Daleko najveći broj djevojčica ima menses u 15-oj godini starosti. Djevojčice rođene izvan Sarajeva, a kasnije naseljene u Sarajevu retardiraju nešto, prema onima rođenim u Sarajevu, u svome pubertetskom razvoju.